Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

31 793 Internationale klimaatafspraken

Nr. 303

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 juli 2026

Bij het commissiedebat Internationale Klimaatstrategie op 12 maart 2026 deed ik de toezegging de Kamer voor het reces te informeren over de *Tropical Forest Forever Facility* (TFFF) en het bijbehorende vermogensfonds *Tropical Forest Investment Fund* (TFIF) en daarbij in te gaan op 1) hoe ver dit initiatief is gevorderd 2) hoe succesvol Nederland is met het betrekken van private investeerders en 3) wat dit betekent voor de Nederlandse inzet en financiering (TZ202604-046). Met deze brief doe ik deze toezegging gestand, mede namens de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

COP30

Ondanks de afspraak onder het Parijsakkoord om ontbossing in 2030 te stoppen en om te keren ligt de wereld hiervoor nog niet op koers. Bosbehoud is essentieel voor het tegengaan van klimaatverandering en het behoud van biodiversiteit, maar het is economisch nog altijd aantrekkelijker om bos te kappen dan om het te behouden.

Op de COP28 klimaattop in 2023 stelde Brazilië daarom een multilateraal vermogensfonds voor om ontwikkelingslanden te stimuleren om tropische bossen te beschermen, en ontbossing en bosdegradatie tegen te gaan. Met een deel van de opbrengsten van het fonds ontvangen overheden een jaarlijkse betaling voor instandhouding van tropisch bos op basis van verificatie met satellietdata en nationale monitoring. Zo kunnen de betalingen aan tropische-bossenlanden voor lange termijn gegarandeerd worden en zijn deze niet meer afhankelijk van fluctuerende ODA-bijdragen.

In de uitwerking bestaat het initiatief uit:
1. De TFFF faciliteit (TFFF *Financial Intermediary Fund*) bij de Wereldbank, dat de betalingen aan tropische-bossenlanden doet op basis van strikte toelatingseisen en robuuste satellietmonitoring;

kst-31793-303
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

2. Het *Tropical Forest Investment Fund* (TFIF), het vermogensfonds dat publiek en privaat kapitaal belegt om een stabiele inkomstenstroom te genereren waarmee het TFFF *Financial Intermediary Fund* de betalingen aan de tropisch-bossenlanden kan doen en haar kosten kan dekken.

Op basis van de beoogde uiteindelijke omvang van het vermogensfonds van USD 125 miljard (USD 25 miljard junior kapitaal van overheden en sponsoren, en USD 100 miljard senior kapitaal van private investeerders), zou het initiatief in staat moeten zijn om één miljard hectare tropisch bos te beschermen met een indicatieve jaarlijkse vergoeding van ongeveer USD 4 per hectare. Minimaal 20% van de jaarlijkse betalingen dient rechtstreeks te worden toegewezen aan inheemse volkeren en lokale gemeenschappen.

In november 2025 werd het initiatief daadwerkelijk gelanceerd op de klimaattop COP30 in Belém, Brazilië. Drieënvijftig landen, waaronder Nederland, gaven politieke steun aan het initiatief met ondertekening van de *Declaration on the Launch of the Tropical Forest Forever Facility*. Brazilië (USD 1 miljard), Indonesië (USD 1 miljard), Noorwegen (USD 3 miljard), Duitsland (EUR 1 miljard) en Frankrijk (EUR 500 miljoen) kondigden tevens een kapitaalbijdrage aan.

Nederland zegde USD 5 miljoen subsidie toe voor de opstartkosten van het fonds via de Wereldbank en benadrukte de interesse van Nederlandse institutionele investeerders. Sindsdien heeft NL mede vormgegeven aan de oprichting.

Oprichting van het fonds

Het initiatief bevindt zich nu in de opstartfase, waarin de benodigde structuren worden opgericht en de daadwerkelijke kapitalisatie van het vermogensfonds van start gaat. De Nederlandse bijdrage aan de opstartkosten wordt door de Wereldbank met name ingezet voor de kosten horende bij de opzet van het vermogensfonds. Door de directe beschikbaarheid, speelt de Nederlandse bijdrage een significante rol in deze eerste fase en het behoud van momentum na COP30. De toegezegde bijdragen van andere donoren aan de opstartkosten komen beschikbaar wanneer zowel de TFFF-faciliteit als het vermogensfonds daadwerkelijk zijn opgericht.

Nederland is, op basis van de bijdrage aan de opstartkosten, door Brazilië uitgenodigd te participeren in het interim bestuur van de TFFF-faciliteit bij de Wereldbank (in samenwerking met Brazilië, Indonesië, de Democratische Republiek Congo, Noorwegen, Duitsland en Frankrijk). Inmiddels is het oprichtingsdocument ontwikkeld, waarin de principewerking van het instrument wordt vastgelegd. In de tweede helft van 2026 wordt de *operations manual* uitgewerkt, dat de praktische werking en procedures zal vastleggen en nodig is om operationeel te kunnen worden.

De vijf landen die reeds een kapitaalbijdrage hebben toegezegd, hebben als *transition committee* van het TFIF vermogensfonds begin juni 2026 aangekondigd het vermogensfonds te vestigen in Luxemburg. De overheid van Luxemburg kondigde hierbij een junior kapitaalbijdrage aan van EUR 50 miljoen voor de periode 2026–2030 en voor de periode daarna een jaarlijkse bijdrage. Op basis van het huidige *due diligence* proces is de verwachting dat de eerste junior kapitaalbijdragen in de tweede helft van 2026 daadwerkelijk worden ingelegd, en begin 2027 de eerste obligaties voor het senior-kapitaaldeel worden uitgegeven. Het vermogensfonds zal

een opschalingstraject kennen van een aantal jaren voordat de beoogde omvang wordt bereikt.

Onder druk van Noorwegen is het doel gesteld om per eind 2026 een totaal aan junior kapitaaltoezeggingen van USD 10 miljard te bereiken. Inclusief de toezegging van Luxemburg en enkele filantropische bijdragen staat het totaal op USD 6,8 miljard.

Private investeerders

Op 26 mei jl. organiseerde de Nederlandse overheid samen met de Finance for Biodiversity Foundation, het Wereld Natuur Fonds en Robeco en in het bijzijn van de Wereldbank en de huidige sponsorlanden, in Rotterdam een dialoog over TFFF. Meer dan vijftig institutionele investeerders, met name pensioenfondsen, vermogensbeheerders, en commerciële banken waren aanwezig. Er bleek opnieuw serieuze interesse vanuit institutionele investeerders om te investeren in TFFF. De dialoog bood de investeerders bovendien de gelegenheid om suggesties mee te geven over de inrichting van het vermogensfonds, de investeringsstrategie en het realiseren van de gewenste impact van TFFF.

In de vormgeving van het vermogensfonds wordt gekozen voor een opzet en omvang waarmee niet alleen de investeerders kunnen worden terugbetaald maar ook zoveel mogelijk hectares bos kunnen worden beschermd. Daarvoor is het nodig dat het seniorkapitaal past binnen de investeringskaders van de institutionele investeerders. Het juniorkapitaal is met name in de vroege fase nodig om risico's te absorberen. Het is uitdagend om een goede balans te vinden tussen snelle beschikbaarheid van de opbrengsten van het fonds voor daadwerkelijke betalingen aan tropische bossenlanden, en gebruik van een deel van de opbrengsten voor versterking van het fonds zelf, terwijl het geleidelijk toegroeit naar de beoogde omvang. TFIF wordt niet ontworpen voor impactinvesteringen, maar zal wel zogenaamde «exclusiecriteria» ten aanzien van de investeringsportefeuille hanteren. Daarmee dienen negatieve sociale en milieugevolgen voorkomen te worden en kan het fonds als investeerder de obligatiemarkt een positieve prikkel voor vergroening geven.

De institutionele investeerders hebben hun interesse en betrokkenheid verder kenbaar gemaakt aan de hand van een gezamenlijke verklaring («Rotterdam Statement of Support») bij de *London Climate Action Week* (20–28 juni 2026), die zal worden verder gebracht richting andere internationale bijeenkomsten.

Tot slot

Het kabinet ziet TFFF als positief initiatief, gezien de potentieel belangrijke bijdrage aan het behoud van tropische bossen. Het initiatief is innovatief. Het partnerschap is geopolitiek relevant en heeft meerwaarde voor financiering van klimaat en biodiversiteit in brede zin (inclusief grote rol van niet-traditionele donoren). Anderzijds heeft TFFF juist door zijn schaal en ambitie verdere ontwikkeling en tijd nodig en is succes niet verzekerd. Het momentum is tot op heden, met name door het Braziliaans leiderschap, indrukwekkend. De komende periode zal de haalbaarheid van de beoogde kapitalisatie, in de huidige geopolitieke context, verder duidelijk worden. Ook zal duidelijk moeten worden welk vooruitzicht tropische bossenlanden daadwerkelijk hebben op betalingen uit TFFF en in hoeverre zij klaar zijn om aan TFFF mee te kunnen doen.
De Nederlandse steun voor de opstartkosten en de Nederlandse inzet op het betrekken van institutionele investeerders wordt door de landen in de

TFFF-coalitie en de Wereldbank gewaardeerd, omdat het in de huidige vroege fase van het initiatief steun en momentum genereert.

Nederland acht het in de uitwerking van het vermogensfonds van belang dat de exclusiecriteria voldoende robuust zijn en dat private investeerders niet meer worden gesubsidieerd dan strikt noodzakelijk. In deze fase waarin opzet en structuur van het fonds nader worden uitgewerkt, gebruikt Nederland de bijdrage aan de opstartkosten om deze aandachtspunten en daarbij horende risico's onder de aandacht te brengen bij de leden van het TFIF *transition committee*. Nederland heeft formeel geen zeggenschap in de vormgeving van het vermogensfonds; daarvoor is een kapitaalbijdrage nodig.

Het kabinet is in deze fase nog niet in staat om een positie in te nemen over een mogelijke kapitaalbijdrage aan TFIF vanuit de Nederlandse overheid. Een ambtelijke verkenning naar mogelijke opties voor een eventuele kapitaalbijdrage is gaande.

De Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma